

Studieplan for hxx 2011/12

Sidst revideret d. 16. september 2011

1. De overordnede rammer

Hxx-uddannelsen omfatter mindst 2470 timer á 60 min. (uddannelsestid). Der undervises i (eller udbydes) følgende fag:

Obligatoriske fag	Valgfag
Afsætning B	Afsætning A
Dansk A	Tysk A
Engelsk A	Filosofi C eller B
Erhvervsret C	Finansiering C
International økonomi B	Innovation C
Matematik C	International økonomi A
Samfundsfag C	It B
Samtidshistorie B	Kulturforståelse C eller B
Virksomhedsøkonomi B	Markedskommunikation C
2. fremmedsprog B, dog A hvis begynderprog	Matematik B eller A
	Mediefag C
	Organisation C
	Psykologi C eller B
	Spansk eller fransk B
	Statistik C
	Virksomhedsøkonomi A

Der indgår 12-15 fag med op til 26 (evt. 28) blokke, hvor hver blok svarer til et C-niveau eller en udbygning af C- til B-niveau eller en udbygning af B- til A-niveau.

Der skal være mindst 4 fag på A-niveau, mindst 3 fag på B-niveau og mindst 1 fag på C-niveau.

Undervisningen opdeles i et grundforløb (det første halve år) og et studieretningsforløb (de sidste 2½ år).

2. Grundforløbet

2.1 Undervisningens sammensætning

Undervisningen skal have et omfang af 425 – 500 timer. Den strækker sig fra torsdag den 11. august 2011 til onsdag den 21. december 2011 og omfatter

- Intro
- Tema 1: Det erhvervsøkonomiske område (vø og afs i 8 uger)
- Tema 2: Det samfundsfaglig/samfundsfaglige område (sf, iø og mat i 7 uger)
- Fysisk udfoldelse og sundhed (strækker sig over hele 1. år)
- IT (strækker sig over hele 1. år)
- Fagdelt undervisning i dansk, engelsk, 2. fremmedsprog, matematik, samfundsfag, virksomhedsøkonomi og afsætning de resterende dage

Studieområdet del 1 er placeret på 1. år og omfatter tema 1, 2 og 3
Tema 3 er placeret i foråret 2012

- Tema 3: Kultur- og sprogområdet (da, eng. 2. fremmedsprog i 6 uger)

Den samlede undervisning på 1. år kan fx afvikles efter denne idealplan (men i praksis vil andre modeller forekomme):

Uge	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
32				Intro	
33	Fagdelt uv i grundfag				
34	Fagdelt uv i grundfag			Tema 1: Det erhvervsøkonomiske område	
35	Fagdelt uv i grundfag				
36	Fagdelt uv i grundfag				
37	Fagdelt uv i grundfag				
38	Fagdelt uv i grundfag				
39	Fagdelt uv i grundfag			Tema 1: Det erhvervsøkonomiske område	
40	Fagdelt uv i grundfag				
41	Fagdelt uv i grundfag				
42	Efterårsferie				
43	Fagdelt uv i grundfag				
44	Fagdelt uv i grundfag				
45	Fagdelt uv i grundfag			Tema 2: Det samfundsøkonomiske/ samfundsfaglige område	
46	Fagdelt uv i grundfag				
47	Fagdelt uv i grundfag				
48	Fagdelt uv i grundfag				
49	Fagdelt uv i grundfag				
50	Fagdelt uv i grundfag				
51	Fagdelt uv i grundfag				
2012					
1	Fagdelt uv i grundfag				
2	Fagdelt uv i grundfag				
3	Fagdelt uv i grundfag				
4	Fagdelt uv i grundfag				
5	Fagdelt uv i grundfag				
6	Fagdelt uv i grundfag				
7	Vinterferie				

8	Fagdelt uv i grundfag	
9	Fagdelt uv i grundfag	
10	Fagdelt uv i grundfag	Tema 3: Kultur- og sprogområdet
11	Fagdelt uv i grundfag	
12	Fagdelt uv i grundfag	
13	Fagdelt uv i grundfag	
14	Påskeferie	
15	Fagdelt uv i grundfag	
16	Fagdelt uv i grundfag	
17	Fagdelt uv i grundfag	
18	Fagdelt uv i grundfag	
19	Fagdelt uv i grundfag	
20	Fagdelt uv i grundfag	
21	Fagdelt uv i grundfag	

Lektionstallet (1 lektion = 45 minutter) for de enkelte uger og aktiviteter er følgende. Der kan forekomme mindre afvigelser fra disse planlægningstal til de faktiske.

Efterår 2011 hhx1.år

	da	eng	2. fr	mat	sf	Vø	afs	iø	It	fys	intro	I alt
Lektioner	41	74	61	93	50	87	81	19	12	9	9	537

Forår 2012 hhx1.år

	da	eng	2. fr	mat	sf	Vø	afs	iø	It	fys	intro	I alt
Lektioner	59	93	81	62	43	69	74		12			537

I ugerne 34 til 41 leverer afsætning og virksomhedsøkonomi 52 lektioner til det erhvervsøkonomiske område.

I ugerne 45 til 51 leverer samfundsfag, international økonomi og matematik 86 lektioner til det samfundsøkonomiske/samfundsfaglige område

I ugerne 10 til 16 leverer dansk, engelsk og 2. fremmedsprog 60 lektioner til kultur- og sprogområdet

Den afsluttende evaluering gennemføres i form af en portfolio, dvs. med udgangspunkt i ppt-præsentationer, opgaver og rapporter, som du har fremstillet i forbindelse med de forskellige aktiviteter i studieområdet.

2.2 IT-værktøj

Mål

Målet er, at eleven

-
- 1) kan anvende informationsteknologiske værktøjer og programmer til problemløsning i faglige sammenhænge
  - 2) kan anvende tekstbehandlingsprogrammer bl. a. til proces- og -formidlingskrivning
  - 3) kan anvende tekstbehandlingsprogrammer i forbindelse med strukturering og udarbejdelse af rapporter
  - 4) kan anvende præsentationsprogrammer til mundtlig formidling af viden
  - 5) kan integrere grafik, tabeller o. lign. i rapporter, præsentationer i overensstemmelse med almindelige principper for design
  - 6) kan foretage systematiske søgninger i interne og eksterne databaser samt Internettet og kunne forholde sig kritisk til indhold og kilde
  - 7) kan anvende LMS og gemme sit arbejde i elektronisk portfolio
  - 8) kan anvende elektroniske ordbøger

Indhold

Elevens it-kundskaber skal udvides med fokus på forskellige programmer og IT-værktøjer i forbindelse med løsning af faglige opgaver. Desuden skal det sikres at eleven har kendskab til skolens IT-system og kommunikationsplatform.

Eleverne skal være orienteret om skolens teknologiske udstyr og programmer, som anvendes til udarbejdelse og fremlæggelse af præsentationer og rapporter. Desuden skal eleven kunne anvende et konkret præsentationsprogram til fremstilling af praktiske præsentationer med integration af tekst, grafik, tabeller og regneark.

Eleven skal kunne udføre målrettet informationssøgning og have kendskab til forskellige søgetyper, strategier for søgning og søgemaskiner samt opøve en konstruktiv kritisk holdning til svar på forespørgsler.

Eleven skal kunne oprette elektronisk portfolio.

Arbejdsformer

Øvelser og træning ved PC. Undervisningen skal foregå i IT lokale.

Evaluering

Der gives ikke en egentlig faglig karakter. Evalueringen foretages løbende i forbindelse med elevernes arbejde og elevernes præsentation af arbejder for klassen. Skriftlige opgaver og præsentationer kan i den forbindelse udføres i samarbejde med relevante fag.

2.3 Studieteknik

Studievejledningen står for at indføre eleverne i en god studiepraksis ved introduktion af studietekniske redskaber som f.eks. læseteknik, notatteknik samt planlægning af skolearbejdet generelt.

2.4 Fysisk udfoldelse og sundhed

Mål

Eleverne bevidstgøres om motion, deriblandt alternative motionsformer og livsstilens betydning for sundhed og livskvalitet. Det skal være synligt for eleverne, at der foregår aktiviteter af social karakter på skolen, hvor de kan have det sjovt, samtidig med at de dyrker motion.

Indhold

Faget består af 18 lektioner som sammen med andre fælles- og klasseaktiviteter indgår i et aktivitetsskema, som er hængt op i alle klasseværelser. Det er således tydeligt for eleverne, at der vil foregå sociale og aktive tiltag på skolen.

Fysiske aktiviteter

1. aktivitet foregår i introduktionsugen, hvor der vil være diverse sportslige aktiviteter, som skal ryste eleverne sammen klassevis, men også på tværs af klasserne.

2. aktivitet foregår på beachvolleybanen. Eleverne kender til almindelig indendørs volleyball fra folkeskolen og beachvolley er derfor ingen ukendt sport. Målet er, at nogle elever får lyst til at benytte volleyballbanen i skoletiden, men også efter skoletid og derigennem få motion og sjove timer sammen.

3. aktivitet er Zumba og indendørs fodbold. På tværs af klasserne (2 ad gangen) dannes drengehold til indendørs fodbold, medens pigerne fra de respektive klasser danser Zumba. På denne måde er eleverne aktive på tværs af klasserne.

4. aktivitet er svømning, hvor alle eleverne skal en tur i svømmehallen – pigerne for sig og drengene for sig.

Ernæring og sund/god livsstil

Eleverne skal opnå forståelse for kosten i forhold til energibehov og forbrug. De vil høre om og se sunde madpakker og mellemmåltider.

Den sunde, gode madpakke forhindrer, at eleverne går "sukkerkold" midt på dagen eller sidst på eftermiddagen.

2.5 Studieområdet del 1

Studieområdet del 1 omfatter en uddannelsestid på minimum 150 timer.

Der arbejdes med at udvikle elevernes evne til at forholde sig analytisk og reflekterende til faglig viden. Gennem arbejde med virkelighedsnære problemstillinger udvikler eleverne deres evne til at sammenholde viden og metoder fra forskellige fag. Endvidere arbejdes med grundlæggende faglige metoder og studiemetoder.

2.5.1 Tema 1: Det erhvervsøkonomiske område

Det erhvervsøkonomiske område beskæftiger sig med grundlæggende viden og begreber om virksomheder og deres omverden til at diskutere aktuelle erhvervsøkonomiske problemstillinger

Eleverne skal arbejde med det erhvervsøkonomiske område fra og med uge 34 til og med uge 41.

I ugerne 34 til 39 vil eleverne blive undervist i det erhvervsøkonomiske område. I uge 40 skal eleverne arbejde med et iværksætterprojekt, der skal munde ud i en PowerPoint-præsentation. Projektet vil blive evalueret i uge 41.

Iværksætter

Dette tema skal give eleven indsigt i forskellige problemer i forbindelse med etablering af en virksomhed. I undervisningen vil eleven blandt andet lære:

- Hvad der skal til for at starte en virksomhed
- Hvad der skal stå i en forretningsplan
- Hvilken betydning branche- og markedsforhold har for virksomhedens fremtid
- Hvilke mål man kan opstille for en virksomhed, og hvordan opfyldelsen kan kontrolleres

Som afslutning på undervisningen er der den sidste uge projektarbejde, hvor eleverne i grupper selv arbejder med nogle af disse problemer.

Mål

Efter perioden med temaundervisning skal eleven i selve projektugen anvende flere fag til løsning af problemer. Eleven skal kunne finde ud af, hvilke fag der kan anvendes til løsning af de forskellige problemer, og hvilke metoder og modeller fra fagene, det er smartest at anvende.

Inden for det erhvervsøkonomiske område skal eleven kunne:

- Redegøre for problemstillinger i forbindelse med etablering af en virksomhed

- Anvende viden om en virksomheds afsætningsmæssige forhold til at diskutere og vurdere virksomhedens parameterfastsættelse
- Anvende viden om virksomhedens økonomiske forhold til at diskutere og vurdere virksomhedens målopfyldelse
- Demonstrere praktisk indsigt i innovative processer og metoder til idégenerering

Inden for it-området skal eleven kunne:

- anvende fagligt relevante informationsteknologiske værktøjer i forbindelse med informationsøgning og formidling

Indhold

Virksomhedsøkonomi (del af det erhvervsøkonomiske område) bidrager med følgende emner:

Etablerings- og finansieringsbudget, virksomhedsformer mm.

Afsætning (del af det erhvervsøkonomiske område) bidrager med følgende emner:

Virksomhedstyper, markedsføringsbegreber og virksomhedens stærke og svage sider.

Arbejdsformer

Arbejdsformerne består af temaundervisning i ugerne før projektugen arbejdes med temaundervisning i de medvirkende fag.

IT

Anvendelse af IT sker ved elektronisk informationssøgning, udarbejdelse af statistikker, evt. ved dannelse af vækstmodeller, budgetudarbejdelse og naturligvis også ved selve formidlingen af projektet.

Produktformer

Eleverne udarbejder gruppevis en powerpointpræsentation, der afleveres ved afslutningen af ugen.

Evaluerings

Powerpointpræsentationen fremlægges af gruppen overfor en opponentgruppe og lærere. Opponenten stiller konstruktive spørgsmål og læreren afslutter evalueringen med kommentarer og en vurdering af opponenternes og opgaveløsernes indsats.

Undervisningsmateriale

Lærebøger til fagene i grundforløbet, avisartikler, foredrag og it-programmer

2.5.2 Tema 2: Det samfundsøkonomiske/samfundsfaglige område

Det samfundsøkonomiske/samfundsfaglige område beskæftiger sig med grundlæggende viden og begreber fra sociologi, samfundsøkonomi og politologi til at diskutere aktuelle samfundsmæssige problemstillinger

Det samfundsøkonomisk/samfundsfaglige område

Gennem dette tema skal eleverne få en forståelse for og viden om samfundslivet i Danmark. Hvad er samfundsøkonomi, og hvordan og hvorfor bliver samfundsøkonomien påvirket? Eleverne skal have forståelse for samspillet mellem det danske samfund og dets omverden og derigennem den gensidige afhængighed mellem det danske samfund og den omgivende verden. Det er altså samspillet mellem det danske samfund, EU og det øvrige udland, der sættes i perspektiv.

Mål

Eleverne skal kunne følgende:

Inden for det samfundsfaglige/samfundsøkonomiske område:

-
- anvende grundlæggende viden om og begreber fra økonomi og politologi til at diskutere aktuelle samfundsmæssige problemstillinger og løsninger derpå
  - give eksempler på hvordan økonomisk/politiske hændelser i omverdenen påvirker dansk økonomi og den enkeltes hverdag

Indhold

Disse faglige emner skal indgå:

Inden for det samfundsfaglige/samfundsøkonomiske område:

- Globalisering med fokus på den globale handel
- Danmarks placering i verdenshandlen, Danmarks handel med udlandet
- Internationalt økonomisk samarbejde, frihandel og handelshindringer, handelsorganisationer
- EU, baggrunden, institutionerne, det indre marked, fremtiden
- Internationalt politisk samarbejde, Europa før og nu, NATO, FN

Matematik bidrager med:

- Indekstal og fortolkning af disse
- Lineær udvikling og tilnærmelsesvis lineær udvikling.
- Beskrivende statistik.

Arbejdsformer

Der gennemføres temaundervisning i 5 uger ved klasseundervisning, og i projektdagene arbejdes i grupper på 3-5 med et selvvalgt emne, der godkendes af lærerteamet. Lærerteamet fastsætter indholdet af portfolioen og logbogen

IT

Der anvendes relevante IT-værktøjer til informationssøgning og ved udarbejdelse af portfolioen.

Produktformer

Der afleveres en synopsis, der indgår i den interne mundtlige prøve. Desuden skal der til evalueringsdagen udarbejdes en ppt-præsentation.

Evaluering

Evaluering på evalueringsdagen fastsættes af lærerteamet. Gruppen præsenterer deres resultat ved ppt og får efterfølgende en vurdering af opponenterne og derefter af lærerne. Synopsen, ppt-præsentationen og logbogen gennemgås.

Undervisningsmateriale

Lærebøger til grundforløbet. Artikler. Information fra Internettet

2.5.3 Tema 3: Kultur- og sprogområdet

Kultur- og sprogområdet beskæftiger sig dels med grundlæggende viden om sprog og om sammenhængen mellem sprog, kultur og kommunikation, dels med anvendelse af forskellige kommunikationsformer samt mundtlige og skriftlige genrer i forbindelse med konkrete kulturelle problemstillinger i almene og/eller erhvervs-mæssige sammenhænge.

Det kulturelle og sproglige område

Eleverne skal arbejde med det kulturelle område fra og med uge 10 til og med uge 16. I ugerne 10, 11, 12 og 13 vil eleverne blive undervist i kultur- og sprogområdet. I uge 15 skal eleverne arbejde med et kultur- og sprogprojekt, der skal munde ud i en skriftlig rapport. Projektet vil blive evalueret i uge 16.

Mål

Eleverne skal erhverve sig både studiemæssige og faglige kompetencer

Studiekompetencer:

- Genrebevidsthed
- sproglig korrekthed
- disposition
- argumentation
- anvendelse af citater, figurer, illustrationer m.v.
- præsentation
- relevante henvisninger, noteapparat og litteraturliste.

Faglige kompetencer:

De deltagende fag er sammen og hver især ansvarlige for, at de faglige mål bliver opfyldt:

Eleverne skal inden for det kulturelle område kunne:

1. – anvende viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige og erhvervsrelaterede forhold i

Storbritannien og USA til analyse og perspektivering af aktuelle forhold
 Dette delmål varetages af engelsk

2. – analysere og fortolke forskellige teksttyper samt sætte den enkelte tekst ind i kulturelle, samfundsmæssige og litterære sammenhænge

Dette delmål varetages af spansk

3. – perspektivere den erhvervede viden om samfunds-, erhvervs- og kulturforhold i spansktalende lande

til egne samfunds-, erhvervs- og kulturforhold
 Dette delmål varetages af spansk

4. – forstå og forholde sig perspektiverende til indholdet af autentiske, tysksprogede fiktions- og

sagprostattekster henholdsvis tysksprogede elektroniske medier om samfundsmæssige, erhvervmæssige og kulturelle forhold
 Dette delmål varetages af tysk

5. – perspektivere og vurdere tekster ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige,

æstetiske, psykologiske, kommunikative og erhvervsrelaterede sammenhænge
 Dette delmål varetages af dansk

Eleverne skal inden for det sproglige område kunne:

1. – anvende relevante hjælpemidler til erhvervelse, vurdering og formidling af ny viden om sprogområdet og globale sammenhænge

Dette delmål varetages af engelsk

2. – benytte viden om, hvordan man lærer fremmedsprog, i det daglige arbejde

Dette delmål varetages af spansk

3. – anvende grundlæggende erhvervsrelateret terminologi og fraseologi i arbejdet med virksomhedens eksterne og interne kommunikation, mundtligt og skriftligt.

Dette delmål varetages af tysk

4. – demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder kunne anvende grammatik og stilistisk terminologi

Dette delmål varetages af dansk

5. – analysere trykte og elektroniske medietekster og vurdere disse som led i en kommunikationssituation, såvel mundtligt som skriftligt

Dette delmål varetages af dansk

Indhold

Det overordnede tema for undervisningen i de fire uger er REJSE OG KULTUR. De forskellige fag kan arbejde med fagets metoder, men lader det fælles tema styre indholdet. Der udarbejdes et bilag med forslag til tekster, som fagene kan arbejde med i de fire første uger af temaet. Temaet kan evt. knyttes an til studieturen på 2. år. Der udarbejdes et idékatalog med temaer, som eleverne kan vælge mellem i forbindelse med deres rapportskrivning

Arbejdsformer

I de fire første uger er der primært klasseundervisning, hvor der kan indgå læreroplæg, klassesamtale og gruppearbejde.

Eleverne skal opnå en viden om metoderne i de forskellige fag i løbet af denne periode, således at de i projektperioden er i stand til at udarbejde en problemformulering, der skal tage udgangspunkt i de områder, der er blevet arbejdet med i fagene. I projektugen arbejdes der projektorienteret, hvor fagenes lærere fungerer som vejledere for eleverne.

Anvendelse af IT

IT indgår i tema 3 med en antal lektioner. Disse anvendes til (i samarbejde med dansk) at lære eleverne at udarbejde en skriftlig rapport.

Produktformer

Eleverne afleverer gruppevis en skriftlig problemorienteret rapport ved afslutningen af ugen, og denne rettes af vejlederne. Når den er rettet, får eleverne den tilbage med både mundtlige og skriftlige kommentarer. Rapporten gennemlæses af en opponentgruppe, der giver mundtlig respons

Evaluerings

Der vil være løbende evaluering via vejledningen i projektugen.

1) Tilbageleveringen af den skriftlige rapport danner basis for logbogsarbejdet, hvor eleverne evaluerer deres udbytte af projektet. Af evalueringerne skal det fremgå, om eleverne har opnået de tilsigtede studie- og faglige kompetencer. Desuden evaluerer eleverne hinanden via opponentindlæg.

2) Eleverne evaluerer deres eget udbytte ved logbogsarbejdet.

3. Studieretningsforløbet

3.1 Studieretningerne

Der udbydes tre studieretninger med følgende studieretningsfag:

- Økonomisk orienterede linjer:
Den økonomiske linje: Virksomhedsøkonomi A, International økonomi A, Matematik B
Finanslinjen: Virksomhedsøkonomi A, Matematik B el. A og Finansiering C
- Markedsorienterede linjer:
Innovationslinjen: Afsætning A, Virksomhedsøkonomi A og Innovation C
Markedsføringslinjen: Afsætning A, Virksomhedsøkonomi A og Psykologi C
- Internationalt orienteret linje:
Den globale linje: Afsætning A, International økonomi A og Kulturforståelse C

Det endelige valg af studieretning skal foretages i begyndelsen af december 2011.

Studieretningsforløbet starter mandag den 9. januar 2012 og løber frem til udgangen af skoleåret 2013/14.

Studieretningsforløbet består af følgende aktiviteter:

- Obligatoriske fag (se afsnit 2)
- Studieretningsfag
- Valgfag (se afsnit 2)
- Studiemrådet del 2 og 3: Erhvervs-case (2. år) og det internationale område (3. år)
- Studieretningsprojektet (3. år)
- Årsprøver, terminsprøver og eksamensprøver

3.2 Økonomisk orienteret linje

Den økonomiske linje

Fag og lektionstal

Med tysk

	1. år	2. år	3. år
Studieretningsfag			
Virksomhedsøkonomi A	153	89	155
International økonomi A	19	131	167
Matematik B	155	155	
Obligatoriske fag			
Dansk A	105	93	124
Engelsk A	162	112	142
Samtidshistorie B	25	37	99
Samfundsfag C	93		
Erhvervsret C			93
Afsætning B	143	100	
Erhvervs-case		74	
2. fremmedsprog			
Tysk B	129	105	12
Øvrige valgfag			
Valgfag 1 B→A, C→B el C			155
Valgfag 2 C		93	
Valgfag 3 C→B el C		93	

Med fransk eller spansk

	1. år	2. år	3. år
Studieretningsfag			
Virksomhedsøkonomi A	153	89	155
International økonomi A	19	131	167
Matematik B	155	155	
Obligatoriske fag			
Dansk A	105	93	124

Engelsk A	162	112	142
Samtidshistorie B	25	37	99
Samfundsfag C	93		
Erhvervsret C			93
Afsætning B	143	100	
Erhvervs-case		74	
2. fremmedsprog			
Fransk A/Spansk A	129	105	167
Øvrige valgfag			
Valgfag 1 C		93	
Valgfag 2 C→B el C		93	

De tre studieretningsfag

Virksomhedsøkonomi, International økonomi og Matematik beskæftiger sig hver for sig og flerfagligt med samfundsøkonomiske og virksomhedsøkonomiske forhold i et internationalt perspektiv med en vis vægt på matematiske beskrivelses- og løsningsmodeller.

Fagene behandler mange af de problemstillinger som næsten alle virksomheder står overfor i en verden med tiltagende fri bevægelighed af såvel varer og tjenesteydelser som arbejdskraft og kapital: Vil danske virksomheder flytte produktion til udlandet og hvorfor? Hvad skal Danmark leve af i fremtiden? Hvilke perspektiver er der for markederne i Afrika og Latinamerika? Hvad er konsekvenserne for den danske velfærdsmodel?

Studieretningen fokuserer med andre ord på politiske og økonomiske problemstillinger for såvel individet som virksomhederne og samfundet som helhed.

Samarbejdsmuligheder

Med tre fag, der har så meget til fælles, vil der kunne opstilles mange "flerfaglige" temaer.

Virksomhedsøkonomi og Matematik vil eksempelvis kunne arbejde sammen om følgende:

- Logistik og lagerstyring
- Optimering af omsætning/overskud – herunder lineær programmering
- Modeller for forventet afsætning – fx eksponentiel vækst

International økonomi og matematik:

- Økonomiske modeller – ligninger

Virksomhedsøkonomi og International økonomi:

- Konkurrenceevne (evt. som case)
- Grønt BNP/grønne regnskaber
- Outsourcing - Kina

Fælles for de tre fag kunne være:

- Beskrivende statistik
- Rentedannelse, finansiering (annuitetslån).

Som særligt velegnet til studieretningsprojekt kan eleven som område vælge fx:

Et land eller en region, hvor vurderingen af landets/regionens økonomiske udvikling er det centrale (og projektet tager da udgangspunkt i studieretningsfaget International økonomi). En række øvrige fag kan indgå, fx engelsk hvis det valgte område er engelsktalende.

En virksomhedsøkonomisk problemstilling, hvor en større international dansk virksomhed indgår som case (projektet tager her udgangspunkt i studieretningsfaget Virksomhedsøkonomi). Som øvrige fag kan her indgå matematik og/eller dansk og engelsk.

Arbejdsformer

Undervisningen tilrettelægges som en vekselvirkning mellem enkeltfaglige og tematiske forløb. Lærerteamet koordinerer temaerne og de flerfaglige temaer afsluttes normalt med en skriftlig aflevering. Større danske internationalt orienterede virksomheder indgår løbende i undervisningen som et fælles referencepunkt.

Skriftligt arbejde

I alle fagene indgår den skriftlige dimension. Eleverne skal i sidste ende evalueres skriftligt. For International økonomi og Virksomhedsøkonomi gælder det, at eleverne skal kunne bruge deres viden på en ukendt case. Denne evne udvikles ved at koble teori og praksis sammen i tværfaglige forløb.

IT

IT inddrages løbende ved fx informationsøgning, hvor adgangen til bibliotekets databaser indgår som en integreret del. Fremstilling af tabeller og diagrammer kræver naturligvis også inddragelse af IT. For Matematik er IT allerede i dag en integreret del af undervisningen.

Evaluering

Løbende evalueres den enkelte elev både af sig selv og af underviserne. I forbindelse med miniprojekter kan der foregå en individuel samtale, der giver eleven en fornemmelse af eget standpunkt. Tests og prøver indgår også til at afdække elevernes standpunkter.

Undervisningsmateriale

For flere af fagene betyder reformen, at aktuelle lærebogssystemer naturligt suppleres med artikler fra Internettet, aviser og blade, årsregnskaber for virksomheder mv.

3.3 Økonomisk orienteret linje

Finanslinjen

Fag og lektionstal

Med tysk

	1. år	2. år	3. år
Studieretningsfag			
Virksomhedsøkonomi A	153	89	155
Matematik B	155	155	
Finansiering el. statistik C		93	
Obligatoriske fag			
Dansk A	105	93	124
Engelsk A	162	112	142
Samtidshistorie B	25	37	99
Samfundsfag C	93		
International økonomi B	19	131	12
Erhvervsret C			93
Afsætning B	143	100	
Erhvervscase		74	
2. fremmedsprog			
Tysk B	129	105	12
Øvrige valgfag			
Valgfag 1 B→A			155
Valgfag 2 B→A, C→B el C			155
Valgfag 3 C		93	
Valgfag 4 C→B el C		93	

Med fransk eller spansk

	1. år	2. år	3. år
Studieretningsfag			
Virksomhedsøkonomi A	153	89	155
Matematik B	155	155	
Finansiering el. statistik C		93	

Obligatoriske fag			
Dansk A	105	93	124
Engelsk A	162	112	142
Samtidshistorie B	25	37	99
Samfundsfag C	93		
International økonomi B	19	131	12
Erhvervsret C			93
Afsætning B	143	100	
Erhvervs-case		74	
2. fremmedsprog			
Fransk A/Spansk A	129	105	167
Øvrige valgfag			
Valgfag 1 B→A, C→B el C			155
Valgfag 2 C	93	93	
Valgfag 3 C→B el C		93	

Formål

Enhver virksomhed har en række økonomiske problemstillinger, der skal bearbejdes og løses. Der skal udarbejdes årsrapporter, regnskabsanalyser og andre økonomiske analyser. Med denne studieretning udvikles evnen til at håndtere disse problemstillinger.

Udgangspunktet er typisk en virksomhedsøkonomisk problemstilling, hvor du vil lære om de økonomiske og matematiske værktøjer, der anvendes til at belyse eller løse problemet. Der vil som en naturlig del også indgå anvendelse af forskellige former for IT-værktøjer.

Samarbejdsprojekter

Fagene kan indgå i fælles projekter eller temaer, hvor bl.a. følgende problemstillinger behandles:

- Optimering af omsætning/overskud – herunder lineær programmering
- Modeldannelse
- Lagerstyring
- Statistisk analyse af data, relevante for en virksomheds økonomi
- Investerings- og finansieringsovervejelser

Et egentligt projekt kan tage udgangspunkt i en større dansk virksomhed.

Arbejdsformer

Undervisningen tilrettelægges som en vekselvirkning mellem enkeltfaglige og tematiske forløb. Lærerteamet koordinerer temaerne og de flerfaglige temaer afsluttes normalt med en skriftlig aflevering.

Skriftligt arbejde

Den skriftlige dimension indgår i alle fag, dels indenfor fagene og dels ved skriftlige afleveringer efter de flerfaglige temaforløb.

IT

IT inddrages løbende ved fx informationssøgning, hvor adgangen til bibliotekets databaser indgår som en integreret del. Fremstilling af tabeller og diagrammer kræver naturligvis også inddragelse af IT. For Matematik er IT allerede en integreret del af undervisningen.

Evaluerings

Den enkelte elev evalueres løbende af sig selv og af underviserne. I forbindelse med miniprojekter kan der foregå en individuel samtale, der giver eleven en fornemmelse af eget standpunkt. Prøver indgår også til at afklare elevernes niveau i de enkelte fag.

Undervisningsmateriale

De normale lærebøger suppleres med artikler fra internettet, aviser og blade, samt med årsregnskaber og andre oplysninger fra konkrete virksomheder.

3.4 Markedsorienterede linje

Innovationslinjen

Fag og lektionstal

Med tysk

	1. år	2. år	3. år
Studieretningsfag			
Afsætning A	143	100	155
Virksomhedsøkonomi A	153	89	167
Innovation C		93	
Obligatoriske fag			
Dansk A	105	93	124
Engelsk A	162	112	142
Samtidshistorie B	25	37	99
Samfundsfag C	93		
Matematik C	155		
International økonomi B	19	131	12
Erhvervsret C			93
Erhvervs-case		74	
2. fremmedsprog			
Tysk B	129	105	12
Øvrige valgfag			
Valgfag 1 B→A, C→B el C			155
Valgfag 2 C		93	
Valgfag 3 C→B el C		93	

Med fransk eller spansk

	1. år	2. år	3. år
Studieretningsfag			
Afsætning A	143	100	155
Virksomhedsøkonomi A	153	89	167
Innovation C		93	
Obligatoriske fag			
Dansk A	105	93	124
Engelsk A	162	112	142
Samtidshistorie B	25	37	99
Samfundsfag C	93		
Matematik C	146		
International økonomi B	19	131	12
Erhvervsret C			93
Erhvervs-case		74	
2. fremmedsprog			
Fransk A/Spansk A	129	105	167
Øvrige valgfag			

Valgfag 1 C		93	
Valgfag 2 C→B el C		93	

Formålet

Liniens fag er sammensat, så de udgør en helhed. Kombinationen af fagene giver den studerende en solid baggrund for at beskæftige sig med helhedsorienteret problemløsning i moderne virksomheder.

Virksomheders innovation baseres på de afsætningsøkonomiske og virksomhedsøkonomiske teorier, og fagene på linjen giver den studerende det teoretiske fundament for en helhedsvurdering af de økonomiske forhold i internationale/globalt virksomheder.) Fagene understøtter og supplerer i høj grad hinanden. Mange opgaver og cases involverer viden fra alle fagene i løsningsprocessen.

Ideer til samarbejdsprojekter/studieretningsprojekt

Da fagene inkl. tilvalgsfag har meget til fælles, vil de alle kunne indgå i fællesprojekter som:

- Strategisk planlægning
- Markedsanalyser
- Virksomhedsanalyse
- Logistik
- Iværksætteri
- Aktivitetsplanlægning og budgettering
- Innovation
- Kapacitetsvurdering og kapacitetsudnyttelse

Studieretningsprojekter kunne dreje sig om følgende:

- Planlægning af markedsføringskampagne
- Analyse og vurdering af nyt marked
- Analyse og vurdering af en virksomheds økonomi med udgangspunkt i årsrapporten
- Analyse og vurdering af en virksomheds logistik i internationalt perspektiv
- Beskrivelse, analyse og vurdering af forskellige markedsføringstiltag
- Beregning og vurdering af økonomiske konsekvenser af markedsføringstiltag

Undervisnings- og arbejdsformer på tværs af fagene

Undervisningen vil tage udgangspunkt i såvel teori som praksis. Derfor kan undervisningen på tværs af fagene tilrettelægges tematisk.

Lærerteamet på linjen koordinerer en del af temaerne i hovedfagene Afsætning A og Virksomhedsøkonomi A tidsmæssigt, så der opnås en vis synergi.

Der vil være en vis progression i undervisnings- og arbejdsformer.

Tværfaglige projekter bør være af kort varighed, f.eks. 30 lektioner.

Gennem hele skoletiden skal eleverne øves i at forstå teoretisk tankegang også på tværs af fagene og i et vist omfang relatere den til praksis, da eleven ved eksamen skal anvende teorien på et ukendt tekstmateriale eller ved udarbejdelse af et projekt.

Det skriftlige arbejde på tværs af fagene

Flerfaglige temaer bør, for at sikre en passende indlæring, afsluttes med en skriftlig aflevering af passende omfang.

Det er vigtigt for alle linjens fag, at den skriftlige dimension tilgodeses, da eleverne til afsluttende eksamen skal evalueres på det skriftlige arbejde. Skriftligheden kan anvendes i såvel øvelsesopgaver som cases, mindre rapporter og egentlige projekter.

Anvendelse af IT

IT anvendes som redskab i alle linjens fag og tilvalgsfag.

Evaluerings

Den enkelte elev evalueres løbende, både af sig selv og af underviserne. Dette vil ofte ske i forbindelse med aflevering af skriftlige opgaver.

I forbindelse med miniprojekter kan der foregå en individuel samtale med henblik på at give eleven en fornemmelse af eget standpunkt.

Tests og prøver indgår også ved afdækning af elevens standpunkt i de enkelte fag.

Undervisningsmateriale

Til sikring af progressionen i undervisningen vil det være mest hensigtsmæssigt at anvende nye lærebøger, der er skrevet netop til fagene og niveauerne. Derudover vil materiale fra virksomheder, Internet og offentlige institutioner komme i spil.

3.5 Markedsorienterede linje

Markedsføringslinjen

Fag og lektionstal

Med tysk

	1. år	2. år	3. år
Studieretningsfag			
Afsætning A	143	100	155
Virksomhedsøkonomi A	153	89	167
Psykologi C		93	
Obligatoriske fag			
Dansk A	105	93	124
Engelsk A	162	112	142
Samtidshistorie B	25	37	99
Samfundsfag C	93		
Matematik C	155		
International økonomi B	19	131	12
Erhvervsret C			93
Erhvervs-case		74	
2. fremmedsprog			
Tysk B	129	105	12
Øvrige valgfag			
Valgfag 1 B→A, C→B el C			155
Valgfag 2 C		93	
Valgfag 3 C→B el C		93	

Med fransk eller spansk

	1. år	2. år	3. år
Studieretningsfag			
Afsætning A	143	100	155
Virksomhedsøkonomi A	153	89	167
Psykologi C		93	
Obligatoriske fag			
Dansk A	105	93	124
Engelsk A	162	112	142

Samtidshistorie B	25	37	99
Samfundsfag C	93		
Matematik C	146		
International økonomi B	19	131	12
Erhvervsret C			93
Erhvervs-case		74	
2. fremmedsprog			
Fransk A/Spansk A	129	105	167
Øvrige valgfag			
Valgfag 1 C		93	
Valgfag 2 C→B el C		93	

Formålet

Linjens fag er sammensat, så de udgør en helhed. Kombinationen af fagene giver den studerende en solid baggrund for at beskæftige sig med helhedsorienteret problemløsning i moderne virksomheder.

Virksomheders markedsføring baseres på de afsætningsøkonomiske og virksomhedsøkonomiske teorier, og fagene på linjen giver den studerende det teoretiske fundament for en helhedsvurdering af de økonomiske forhold i internationale/globale virksomheder. Fagene understøtter og supplerer i høj grad hinanden. Mange opgaver og cases involverer viden fra alle fagene i løsningsprocessen.

Ideer til samarbejdsprojekter/studieretningsprojekt

Da fagene inkl. tilvalgsfag har meget til fælles, vil de alle kunne indgå i fællesprojekter som:

- Markedsanalyser
- Virksomhedsanalyse
- Logistik
- Markedsføringskampagner
- Aktivitetsplanlægning og budgettering
- Personalepleje
- Arbejdsmiljø
- Virksomhedsledelse

Studieretningsprojekter kunne dreje sig om følgende:

- Planlægning af markedsføringskampagne
- Analyse og vurdering af nyt marked
- Analyse og vurdering af en virksomheds økonomi med udgangspunkt i årsrapporten
- Analyse og vurdering af en virksomheds logistik i internationalt perspektiv
- Beskrivelse, analyse og vurdering af forskellige markedsføringstiltag
- Beregning og vurdering af økonomiske konsekvenser af markedsføringstiltag

Undervisnings- og arbejdsformer på tværs af fagene

Undervisningen vil tage udgangspunkt i såvel teori som praksis. Derfor kan undervisningen på tværs af fagene tilrettelægges tematisk.

Lærerteamet på linjen koordinerer en del af temaerne i hovedfagene Afsætning A og Virksomhedsøkonomi A tidsmæssigt, så der opnås en vis synergi.

Der vil være en vis progression i undervisnings- og arbejdsformer.

Tværfaglige projekter bør være af kort varighed, f.eks. 30 lektioner.

Gennem hele skoletiden skal eleverne øves i at forstå teoretisk tankegang også på tværs af fagene og i et vist omfang relatere den til praksis, da eleven ved eksamen skal anvende teorien på et ukendt tekstmateriale eller ved udarbejdelse af et projekt.

Det skriftlige arbejde på tværs af fagene

Flerfaglige temaer bør, for at sikre en passende indlæring, afsluttes med en skriftlig aflevering af passende omfang.

Det er vigtigt for alle liniens fag, at den skriftlige dimension tilgodeses, da eleverne til afsluttende eksamen skal evalueres på det skriftlige arbejde. Skriftligheden kan anvendes i såvel øvelsesopgaver som cases, mindre rapporter og egentlige projekter.

Anvendelse af IT

IT anvendes som redskab i alle liniens fag og tilvalgsfag.

Evaluering

Den enkelte elev evalueres løbende, både af sig selv og af underviserne. Dette vil ofte ske i forbindelse med aflevering af skriftlige opgaver.

I forbindelse med miniprojekter kan der foregå en individuel samtale med henblik på at give eleven en fornemmelse af eget standpunkt.

Tests og prøver indgår også ved afdækning af elevens standpunkt i de enkelte fag.

Undervisningsmateriale

Til sikring af progressionen i undervisningen vil det være mest hensigtsmæssigt at anvende nye lærebøger, der er skrevet netop til fagene og niveauerne. Derudover vil materiale fra virksomheder, Internet og offentlige institutioner komme i spil.

3.6 Internationalt orienteret linje

Den globale linje

Fag og lektionstal

Med tysk

	1. år	2. år	3. år
Studieretningsfag			
Afsætning A	143	100	155
International økonomi A	19	131	167
Kulturforståelse C		93	
Obligatoriske fag			
Dansk A	105	93	124
Engelsk A	162	112	142
Samtidshistorie B	25	37	99
Samfundsfag C	93		
Matematik C	155		
Virksomhedsøkonomi B	143	99	
Erhvervsret C			93
Erhvervs-case		74	
2. fremmedsprog			
Tysk B	129	105	
Øvrige valgfag			
Valgfag 1 B→A, C→B el C			155
Valgfag 2 C		93	
Valgfag 3 C→B el C		93	

Med fransk eller spansk

	1. år	2. år	3. år
Studieretningsfag			
Afsætning A	143	100	155
International økonomi A	19	131	167
Kulturforståelse C		93	
Obligatoriske fag			
Dansk A	105	93	124
Engelsk A	162	112	142
Samtidshistorie B	25	37	93
Samfundsfag C	93		
Matematik C	155		
Virksomhedsøkonomi B	153	89	
Erhvervsret C			93
Erhvervs-case		74	
2. fremmedsprog			
Fransk A/Spansk A	129	105	167
Øvrige valgfag			
Valgfag 1 C		93	
Valgfag 2 C→B el C		93	

Formål

I takt med den stigende internationalisering og globaliseringen får flere og flere danskere kontakt med mennesker i andre lande. Denne kontakt kan have udgangspunkt i private, foreningsmæssige og/eller forretningsmæssige forbindelser, men en vellykket kommunikation forudsætter et sprogligt, kulturelt og økonomisk kendskab.

I vores dagligdag konfronteres vi med trusler om udflytning af arbejdspladser til lavtlønslande, men vi hører også om de muligheder, der opstår rundt omkring i verden. CELF vil gerne give eleverne mulighed for at opleve denne verden.

Den internationale linie på CELF vil derfor fokusere på samspelet mellem kultur, den internationale økonomi og de enkelte landes markedskenetegn, og vi stoler på, at eleverne er åbne overfor, at ikke alt i verden foregår som i Danmark.

Samarbejdsprojekter

International linie indeholder kontakt med andre landes kultur hvert skoleår

International linje indeholder tværfaglige projekter mellem sprogfagene, kulturforståelse, afsætning og international økonomi.

Projekterne kan placeres før en eventuel studietur, men også som opsamling på det faglige udbytte efter studieturene. Skolen udbyder ekskursioner, studieture og udvekslingsrejser, som gennemføres ved min. 80 % tilslutning:

1. år Udveksling med en af vore udenlandske samarbejdsskoler, f.eks. Leipzig eller Police
2. år Storbystudietur med udgangspunkt i de valgte sprog
3. år Studietur, hvor studieretningsfagene kombineres med de valgte sprog

Eleverne skal selv afholde udgifterne til disse ture.

3. års studietur danner så vidt muligt udgangspunkt for studieretningsprojektet og vil typisk tage udgangspunkt i de kulturelle og de økonomiske forholds betydning for afsætningen af et givent produkt.

Undervisnings- og arbejdsformer på tværs af fagene

Den tværfaglige undervisning vil primært tage udgangspunkt i undervisningsmetoder, hvor eleverne tager udgangspunkt i virkelighedsnære problemstillinger (f. eks. udarbejdelse af landeportrætter).

Det skriftlige arbejde på tværs af fagene

Det skriftlige arbejde på tværs af fagene vil tage udgangspunkt i studieturene, hvor eleverne skal dokumentere, at de behersker de faglige elementer, der er gennemgået. Desuden vil cases indgå som et naturligt led i den tværfaglige undervisning.

Det skriftlige arbejde på tværs af fagene tilrettelægges som cases eller temaforløb – eventuelt med udgangspunkt i studieturene – eleverne dokumenterer gennem fremlæggelse at de behersker de implicerede fags faglige elementer og kan anvende relevante præsentationsteknikker.

Anvendelse af IT

IT vil være et redskabsfag til udarbejdelse af rapporter, præsentationer og fremstilling af grafer m.v. Desuden vil informationssøgningen til dels være netbaseret, og den bygger videre på indlæringen i grundforløbet.

Evaluerings

Eleverne vil løbende modtage vejledning i de tværfaglige opgaver, der vil blive kommenteret såvel skriftligt som mundtligt. I bedømmelsen af de tværfaglige aktiviteter vil der blive lagt vægt på elevens evner til at inddrage relevante dele fra studieretningsfagene og elevens evne til at kombinere disse fagelementer i analyse, vurdering og præsentation af væsentlige problemstillinger. De tværfaglige aktiviteter indgår i den samlede bedømmelse af studieretningsfagene.

Undervisningsmateriale

Undervisningsmaterialet vil udover solide teoretiske grundbøger indeholde materiale, der har til hensigt at sikre eleven en aktuel viden, der kan være med til at sætte den lærte teori ind i et videre perspektiv.

3.7 Studiemrådet i studieretningsforløbet

Studiemrådet er et samarbejde mellem fag inden for og på tværs af virksomhedsøkonomiske, samfunds-faglige/samfundsøkonomiske og humanistisk orienterede områder.

Undervisningen består af erhvervs-case på 2. år og af det internationale område på 3. år. Den tilrettelægges som casebaserede forløb og emner.

Studiemrådet omfatter en uddannelses-tid på 120 klokketimer, og fagene bidrager med følgende timetal:

- Erhvervs-case 60 timer:
  - Virksomhedsøkonomi 30 timer
  - Afsætning 30 timer
- Det internationale omr. 60 timer:
  - International økonomi 15 timer
  - Samtidshistorie 15 timer
  - Dansk 15 timer
  - Engelsk + 2. fremmedsprog 15 timer

4. Studieretningsprojekt

På 3. år skal hver elev udarbejde et studieretningsprojekt. Studieretningsprojektet udarbejdes normalt i 2 fag: et studieretningsfag på A-niveau og et fag på mindst B-niveau. Undtagelsesvis kan uddannelseslederen efter begrundet ansøgning give tilladelse til, at studieretningsprojektet skrives alene på grundlag af ét af elevens studieretningsfag på A-niveau, eller at et tredje fag inddrages.

Udarbejdelse af studieretningsprojektet skal ske i løbet af 2 sammenhængende uger umiddelbart inden juleferien. I de pågældende uger gives ikke anden undervisning.

---

5. Studietur

På HHX foregår studieture på følgende tidspunkter:

1. år på den internationale studieretning afvikles i foråret en tur med udveksling.
2. år er der mulighed for en "traditionel" studietur – se nedenfor.
3. år mulighed for ture med faglig fordybelse planlagt af skolen. Turen(e) kan planlægges på tværs af klasserne. Afvikles senest i marts måned.

Den mulige studietur på andet år arrangeres af og for den enkelte stamklasse i første omgang med hjælp fra jeres kontaktlærer. Så snart det er besluttet, hvilke lærere der skal rejse med klassen, overtager disse planlægningen sammen med jer. Studieturen er en del af hhx-uddannelsen. Det betyder, at det er væsentligt, at I kan dokumentere, at der er faglige elementer i jeres tur - selvfølgelig udover alle de mere sociale aspekter.

For at sikre denne faglighed og for at sikre at en meget stor del af klassen får glæde heraf, skal der fremlægges et program for studieturen til uddannelseslederen. Det er væsentligt, at I får inddraget jeres fag i planlægningen af turen.

Tal med klassens lærere, når I er ved at have et rejsemål klart, så de kan nå at forberede sig herpå.

Rejseugen er uge 38. Der må ikke anvendes dage i ugen før eller efter til studieturen. Deltagerantallet skal være mindst 80 % af klassens elever, idet turene indgår i undervisningen. Elever, som ikke kan eller ønsker at deltage, får opgaver/temaer, som der skal arbejdes med i ugens løb. Disse opgaver skal søge at sikre, at ikke-deltagende elever også får et fagligt udbytte af ugen.

Rejsetiden må ikke overstige 12 timer (eller tæt herpå), og der må ikke være bus til rådighed hele ugen på rejsemålet.

Fagligheden på turene skal være tydelig. Således SKAL alle ture indeholde:

- Mindst et virksomhedsbesøg (ikke nødvendigvis en dansk virksomhed)
- Mindst et besøg på en institution
- Mindst et kulturelt besøg

Det skal tilstræbes, at hver dag på rejsemålet indeholder 2 programpunkter. Har klassen ikke begrundet forslag til disse aktiviteter, kan jeres forslag til rejsemål ikke godkendes.

Lærerne vil, efter at I har diskuteret rejsemål, hjælpe med fagligt indhold, således at fag, hvor det er fagligt relevant, inddrages mest muligt i studieturen. Temaer før, under og efter studieturen, må meget gerne være dele af jeres pensum.

Eleverne har sammen med de deltagende lærere ansvaret for den praktiske planlægning af turen. Der deltager to lærere i turen. Lærerne udpeges af skolen. Alle udgifter betales af eleverne. Dog betaler skolen for lærerne.

I deltager på eget ansvar. Elever under 18 år skal have en godkendelse af en forælder.

I tilfælde af dårlig opførsel kan I blive sendt hjem for egen regning. Beslutningen om hjemsendelse er de deltagende læreres suveræne afgørelse. Hjemsendelse medfører udelukkelse fra fremtidige studieture. Inden I rejser bliver jeres forældre bedt om at underskrive en erklæring, hvor de accepterer, at de i tilfælde af hjemsendelse vil dække udgifterne

Efter studieturen skal der ske en faglig afrapportering af turen i form af en artikel til Folketidende, Ugeavisen eller lignende.

---

6. Studieforberedende skrivekompetencer

I løbet af samtlige tre år har evnen til skriftlig behandling og formidling høj prioritet, ikke mindst med henblik på hhx-uddannelsens studieforberedende formål. De oparbejdes dels i den løbende undervisning, dels i et særligt skriftlighedsforløb på 1. år og dels i en række større opgaver og projekter. Vigtigt er det, at alle fag skal bidrage til udviklingen.

Der vil i rimeligt omfang blive fokuseret på ikke kun det færdige produkt, men også på processen hen imod det. I den forbindelse ses skrivning ikke mindst som et middel til at tænke (refleksionskrivning). Desuden forstås begrebet skriftlighed bredt – også fx power point-præsentationer medvirker til at understøtte den.

Af nedenstående fremgår det, hvordan progressionen gennem de tre år vil forløbe.

Mere præcist er der tale om disse 7 studieforberedende skrivekompetencer:

genrebevidsthed; sproglig korrekthed; disposition; argumentation; anvendelse af citater, figurer, illustrationer m.v.; præsentation; relevante henvisninger, noteapparat og litteraturliste

Man skal bemærke genrebevidsthedens fremskudte placering. Eleverne skal være fortrolige med, hvordan det at skrive i bestemte (faglige) genrer er nært forbundet med de egenskaber og funktioner, teksten skal besidde.

Skriftlighedsforløb

Dette indgår i studieområdet del 1 (og herunder i tema 3, "sprog og kultur") mod slutningen af 1. år. Der er tale om et grundlæggende skrivekursus i dels retningslinjer for affattelse af opgaver, dels udvikling af sans for sproglige virkemidler, variationsmuligheder mv. Af de ovenstående skrivekompetencer er genrebevidsthed; sproglig korrekthed; disposition; argumentation de vigtigste på dette relativt tidlige tidspunkt i uddannelsen.

Diverse større skriftlige opgaver og projekter:

- Studieretningsopgave i begyndelsen af 2. år, der besvares ud fra de tre studieretningsfag.
- Opgave mod slutningen af 2. år i dansk og/eller samtidshistorie.

Begge disse opgaver fremstår som milepæle i træningen af samtlige syv skrivekompetencer.

Hermed er der lagt op til, at de erhvervede kompetencer kan udfolde sig i først og fremmest:

- Studieretningsprojektet på 3. år (december), som skrives i et studieretningsfag på A-niveau og et fag på mindst B-niveau.

Og tillige i to andre sammenhænge (hvor det endelige produkt i begge tilfælde er en synopsis)

- Erhvervs-case (et casebaseret forløb på 2. år, hvortil afsætning og virksomhedsøkonomi bidrager.
- Det internationale område på 3. år (vinter-forår), hvortil dansk, sprogfag, international økonomi og samtidshistorie bidrager.

Progression i øvrigt:

Endvidere sker der en naturlig progression i kraft af også en række mere almene tendenser i uddannelsen, der nødvendiggør en stadig større sikkerhed i skriftlig behandling og formidling:

- stoffets tiltagende sværhedsgrad, problemstillingernes større kompleksitet, udviklingen fra træning af delkompetencer til en mere total behandling af et givent emne, overblik over stadig flere taksonomiske niveauer; mere selvstændige arbejdsformer, større sikkerhed inden for studieadfærd og studieteknik, inddragelse af flere metodiske aspekter, refleksion over egen studiepraksis m.v.

Evaluerings

Evnen til at beherske skrivekompetencerne indgår i varierende grad blandt kriterierne, når de omtalte skriftlige arbejder skal vurderes. Også for progressionen er det vigtigt, at evalueringen har et formativt element – hvilket samtidig bør indebære, at eleverne udvikler deres evne til at lære af konstruktiv feedback.

7. Skriftligt arbejde

Det skriftlige arbejde udgør et antal klokketimer (kaldet elevtid), jf. tabellen nedenfor, dvs. det antal timer som en gennemsnitlig elev skal bruge på at udarbejde skriftlige opgaver, ppt-præsentationer mv. uden for undervisningen.

Den enkelte lærer omsætter elevtiden til et antal forskellige opgaver, idet elevtiden for hver opgave specificeres.

Elevtid i klokketimer	1. år:	2. år:	3. år:
Dansk	25	25, i alt 50	25, i alt 75
Engelsk	25	35, i alt 60	40, i alt 100
Tysk	25	25, i alt 50	50, i alt 100
Spansk	25	35, i alt 60	40, i alt 100
Matematik	50	50, i alt 100	50, i alt 150
Virksomhedsøkonomi	25	35, i alt 60	40, i alt 100
Afsætning	25	35, i alt 60	40, i alt 100
International økonomi		25	50, i alt 75

Den samlede elevtid for alle tre år skal normalt udgøre 585 – 610 klokketimer for hver elev.

Med forbehold for ændringer i de enkelte fag er følgende udgangspunktet for skoleåret 2011/12 på 1. år:

Dansk
 3 opgaver á 1 time
 3 opgaver á 4 timer
 2 opgaver á 5 timer, i alt 25 timer

Engelsk
 6 opgaver á 2 timer
 1 opgave á 3 timer
 2 opgaver á 2½ time
 1 opgave á 5 timer, i alt 25 timer

Tysk
 1 opgave á 3 timer
 8 opgaver á 2 timer
 6 opgaver á 1 time i alt 25 timer

Spansk
 5 oversættelser á 1,5 timer
 1 præsentation á 1 time
 3 opgaver á 2½ time
 3 opgaver á 3 timer, i alt 25 timer

Matematik
 6 emneopgaver á 5 timer
 15 alm. afleveringsopgaver á 1,3 time, i alt 50 timer

Virksomhedsøkonomi
 5 opgaver á 2 timer
 3 opgaver á 3,5 timer
 1 opgave á 4 time, i alt 25 timer

Afsætning
 12 opgaver á 125 min, i alt 5 timer

Med forbehold for ændringer i de enkelte fag er følgende udgangspunktet for skoleåret 2012/13 på 2. år:

Dansk
 1 opgave á 1 time
 2 opgaver á 2 timer

	4 opgaver á 5 timer, i alt 25 timer
Engelsk:	8 opgaver á 2 timer 3 opgaver á 3 timer 2 opgaver á 2½ time 1 opgave á 5 timer, i alt 35 timer
Tysk:	2 opgaver á 5 timer 6 opgaver á 2 timer 3 opgaver á 1 time, i alt 25 timer
Spansk:	12 oversættelser á 1 time 2 præsentationer á 3 timer 2 opgaver á 2½ time 4 opgaver á 3 timer, i alt 35 timer
Matematik	6 emneopgaver á 5 timer 16 afleveringsopgaver á 1,25 time, i alt 50 timer
Virksomhedsøkonomi:	2 opgaver á 2 timer 4 opgaver á 3 timer 2 opgaver á 4,5 timer, i alt 25 timer 5 opgaver á 2 timer til erhvervs-case, i alt 10 timer
Afsætning:	8 opgaver á 2 timer 2 opgaver á 5 timer, i alt 25 timer 5 opgaver á 2 timer til erhvervs-case, i alt 10 timer
International økonomi:	10 opgaver á 2,5 timer 3 opgaver á 5 timer 1 opgave á 10 timer, i alt 10 timer ??
Med forbehold for ændringer i de enkelte fag er følgende udgangspunktet for skoleåret 2013/14 på 3. år:	
Dansk:	1 opgave á 3 timer 1 opgave á 4 timer 3 opgaver á 6 timer, i alt 25 timer
Engelsk:	1 opgave á 2 timer 6 opgaver á 6¼ time, i alt 40 timer
Tysk:	1 opgave á 5 timer 6 opgaver á 3 timer 10 opgaver á 2 timer 7 opgaver á 1 time, i alt 50 timer
Spansk:	6 oversættelser á 1,5 time 8 emneopgaver á 2 timer 2 fri formulering á 1,5 time 2 billedbeskrivelser á 1,5 time 2 præsentationer á 2,5 time

---

	1 opgaver á 4 timer, i alt 40 timer
Matematik	6 emneopgaver á 5 timer 16 afleveringsopgaver á 1,25 time, i alt 50 timer
Virksomhedsøkonomi:	2 opgaver á 2 timer 4 opgaver á 3 timer 6 opgaver á 4 timer, i alt 40 timer
Afsætning:	1 opgave á 10 timer 4 opgaver á 4 timer 7 opgaver á 2 timer, i alt 40 timer
International økonomi:	2 opgaver á 10 timer 2 opgaver á 5 timer 2 opgaver á 10 timer, i alt 50 timer

7. Virtuel undervisning

10 % af uddannelsestiden i grundforløbet og 25 % af uddannelsestiden i studieretningsforløbet kan omlægges til virtuel undervisning, dvs. undervisning hvor der ikke er en lærer til stede samtidig med at læring finder sted.

På 1. år af hhx omlægges 5 % af uddannelsestiden til virtuel undervisning. Skolen og lærerne lægger løbende oplysninger om undervisningsplan, gennemgået stof, opgaver, lektier, vejledninger mv. ud på Fronter. Det vil variere fra fag til fag og fra situation til situation hvad og hvor meget der bliver lagt på Fronter.

8. Intern evaluering

Generelle regler

Der foregår en løbende evaluering af den enkelte elev og af undervisningen, herunder af større projekter.

Der afgives standpunktskarakterer tre gange årligt i hvert fag i november, i februar og i maj måned.

I fag med skriftlig prøve, matematik C og tysk B afgives både en mundtlig og en skriftlig karakter, i andre fag gives en samlet bedømmelse. Desuden giver lærerteamet årskarakter i erhvervs-case på 2. år og det internationale område på 3 år.

Efter 1. år og 2. år afholdes der mundtlige og skriftlige årsprøver i udvalgte fag, således at eleverne kan få træning i forskellige prøveformer.

Der afholdes en intern prøve efter studieområdet del 1 (portfolio). Eleverne skal i starten af 2. skoleår skrive en studieretningsopgave. Eleverne skal skrive en større skriftlig opgave i dansk eller samtidshistorie eller begge fag i løbet af 2. år.

For 1. år i 20011/12 gælder

November 2011	Standpunktskarakterer i alle fag evt. efterfulgt af samtale med hver elev
---------------	---

Februar 2012	Standpunktskarakterer i alle fag evt. efterfulgt af samtale med hver elev
Maj 2012	Standpunktskarakterer i alle fag
Maj-juni 2012	Skriftlig årsprøve i dansk og matematik B
Maj-juni 2012	Mundtlige årsprøver

9. Eksamener

Generelle regler

Der aflægges 8 prøver og studieretningsprojektet. En af prøverne er i studieområdet i studieretningsforløbet (i enten erhvervs-case eller det internationale område). I fag der har både mundtlig og skriftlig prøveform, skal der aflægges prøve i mindst én af disse. Resterende prøver fremkommer efter udtrækning.

Prøveformer:

For nogle fag er der to valgmuligheder vedr. mundtlig prøve. Skolen har valgt følgende prøveformer:

	C	B	A
Afsætning		Mdt.: 30 min. + 60 min. forb.	Skr.: 5 timer Mdt.: 30 min. + 60 min. forb. (13hh3c og d) Mdt.: 30 min + 30 min. forb. (12hh3b)
Dansk			Skr.: 6 timer Mdt.: 30 min + 60 min. forb.
Engelsk			Skr.: 5 timer Mdt.: 30 min. + 60 min. forb.
Erhvervsret	Mdt.: 30 min. + 30 min. forb.		
Filosofi	Mdt.: 24 min. + 48 min. forb.	Mdt.: 30 min. + 60 min. forb.	
Finansiering	Mdt.: 20 min. + 40 min. forb.		
Fransk begyndersprog			Skr.: 5 timer Mdt.: 30 min. + 24 t. forb.
Innovation	Mdt.: 24 min.		
International økonomi		Mdt.: 20 min. + 40 min. forb.	Skr.: 5 t. B: Mdt.: 30 min. + 24 t. forb.
It		Mdt.: 30 min.	Mdt.: 30 min.
Kulturforståelse	Mdt.: 20 min. + 40 min. forb.	Mdt.: 20 min. + 40 min. forb.	
Markedskommunikation	Mdt.: 30 min. + 60 min. forb.		
Matematik	Mdt.: 30 min. + 30 min. forb.	Skr.: 4 timer Mdt.: 30 min. + 30 min. forb.	Skr.: 5 timer Mdt.: 30 min. + 30 min. forb.
Mediefag	Mdt.: 30 min. + 30 min. forb.		
Organisation	Mdt.: 20 min. + 40 min. forb.		
Psykologi	Mdt.: 24 min. + 48 min. forb.	Mdt.: 30 min. + 24 t. forb.	
Samfundsfag	A: Mdt.: 24 min + 48 min. forb.		
Samtidshistorie		Mdt.: 20 min. + 40 min. forb.	
Spansk begyndersprog			Skr.: 4 timer

			Mdt.: 30 min. + 24 t. forb.
Statistik	Mdt.: 30 min.		
Tysk		Mdt.: 30 min. + 24 t. forb.	Skr.: 5 timer Mdt.: 30 min. + 24 t. forb.
Virksomhedsøkonomi		Skr.: 4 timer Mdt.: 30 min. + 30 min. forb.	Skr.: 4 timer Mdt.: 30 min. + 30 min. forb.
Studieområdet del 1	Intern mdt. prøve på grundlag af portfolio, 20 min		
Studieområdet i studieretningsforløbet, erhvervs-case	Mdt. flerfaglig prøve på grundlag af centralt stillet åben case, 24 min. + 48 t. forb.		
Studieområdet i studieretningsforløbet, internationale områder	Mdt. flerfaglig prøve på grundlag af synopsis, 30 min.		

I 2011/12 afholdes følgende eksamensprøver på 1. år (efter udtrækning)

Maj-juni 2011 Matematik C mdt. (kun for elever der ikke vælger højere niveau)
Samfundsfag C mdt.

10. Lærerteam og kontaktlærerordning

5.4. Skolen sammensætter for grundforløbet og for hver studieretningsklasse et eller flere lærerteam. Desuden kan skolen sammensætte lærerteam efter andre kriterier. Et lærerteam kan efter behov fungere i kortere eller længere tid.

Stk. 2. Skolen beslutter, hvilke opgaver der tillægges det enkelte lærerteam med hensyn til planlægning gennemførelse, evaluering og udvikling.

Kilde: Bekendtgørelse om uddannelsen til højere handelseksamen (hhx-bekendtgørelsen)

Med **Gymnasierformen** er der lagt op til en ny type samarbejde mellem lærerne; teamsamarbejdet. Som det kan ses i ovenstående paragraf, defineres 'lærerteam' ikke yderligere. Dermed lægges der op til, at den enkelte skole selv kan definere *hvordan et lærerteam skal sammensættes samt hvilke opgaver og beføjelser det enkelte lærerteam skal tillægges*. På hhx har skolen besluttet, at en studieretning fortrinsvis lærerdækkes med de samme lærere på hver årgang, således at der er tale om vertikale studieretningsteam. Desuden nedsættes der team, når der er behov for det i forbindelse med forskellige temaer og projekter

Kontaktlærerens opgaver i forhold til elever og undervisning Beskrivelse af kontaktlærerens opgaver

Kontaktlæreren er på alle årgange bindeled mellem klasse og skole.

En kontaktlærer

- Holder øje med klassens fravær
- Er opmærksom på klassens trivsel (efter input fra klassens øvrige lærere)
  - Sørger for telefonliste
  - Tager hånd om elevernes placering i klassen
  - Sørger for at eleverne får valgt en klasserepræsentant til elevrådet
  - Er sammen med klassen i forbindelse med første skoledag, sidste skoledag og ved juleafslutning
- Har en mentorrolle i forhold til udsatte elever
- Tager første samtale med elever med for højt fravær
- Har indstillingskompetence i forhold til advarsler
- Henviser elever til studievejledning ved mistanke om problemer
- Henviser til fraværskoordinator/uddannelsesleder ved et vedvarende højt fravær efter input fra andre lærere
- Koordinerer klassens skriftlige arbejde ved at være initiativtager til at klassens kalender udfyldes

-
- Er ansvarlig for nedsættelse af taskbaserede team
  - Er ansvarlig for afvikling af evalueringsdag

Specielt for kontaktlæreren på 1. år:

Koordinering og afvikling af introforløb
Samtale med alle elever

Specielt for kontaktlæreren på 2. år:

Koordinerer studieretningsaktiviteter
Initiativtager i forbindelse med planlægning af studieture

Specielt for kontaktlæreren på 3. år:

Koordinerer studieretningsaktiviteter
Forventes at deltage i dimittendfesten, hvor kontaktlæreren deltager i overrækkelse af eksamensbevis
Er ansvarlig for køb af og overrækkelse af flidspræmie

For 2011/12 har skolen udpeget følgende kontaktlærere:

Et lærerteam bliver nedsat, når der er behov for det af klassens kontaktlærer.

Hh1a: adl, hh2a: jhan, hh3a: KP
Hh1b: JRB, hh2b: cahe, hh3b: JNP
Hh1c: LJ, hh2c: MTS, hh3c: peol
Hh1d: sudu, hh2d: BRO, hh3d: KAP

Vi har vertikale studieretningsteam:

I a-klasserne går elever med den økonomisk orienterede studieretning
I b-klasserne går elever med den internationalt orienterede studieretning
I c-klasserne går elever med den markedsorienterede studieretning
I 2d og 3d går elever med den markedsorienterede studieretning
I 1d går elever med den markedsorienterede og den økonomiske studieretning

11. Evaluering og justering af studieplanen

Studie- og evalueringsplanen evalueres løbende og justeres som minimum ved starten af et nyt undervisningsår.